

**OPIS ŠTUDIJNÉHO ODBORU
HYGIENA**

Platný od: 24.2.2017

(a) Názov študijného odboru: Hygiena (anglický názov "Hygiene")

(b) Stupne vysokoškolského štúdia, v ktorých sa odbor študuje a štandardná dĺžka štúdia študijných programov pre tieto stupne vysokoškolského štúdia:

Študijný odbor Hygiena sa môže podľa sústavy študijných odborov vydanej rozhodnutím MŠ SR č. 2090/2002-sekr. zo dňa 16.12.2002 študovať v:

- *treťom stupni* vysokoškolského štúdia (PhD.).

(c) Obsah študijného odboru:

(c1) Všeobecná časť

Hygiena je študijný odbor zaoberajúci sa vplyvom komplexu vlastností životného prostredia a spôsobu života na zdravie populácie a jednotlivca.

(c4) Obsah tretieho stupňa

Absolvent ovláda vedecké metódy a teoretické poznatky v oblasti hygieny, primárnej prevencie, environmentálneho zdravia a orientáciu na určovanie impaktu environmentálnych fyzikálnych, chemických, biologických a iných faktorov na indikátory zdravotného stavu. Absolvent svojimi poznatkami pokrýva všetky oblasti hygieny, vplyvu životného prostredia, vplyvov environmentálnych a pracovných, patofyziologické mechanizmy pôsobenia základných druhov faktorov na zdravotný stav exponovaných skupín. Ovláda metodiku hodnotenia rizika, metodiky spôsobov biologicko-medicínskeho monitorovania a prístupov v oblasti prevencie a komunitného zdravia. Zúčastňuje sa na multidisciplinárnej vedecko-výskumnej činnosti.

1. Teoretické vedomosti

Absolvent odboru Hygiena (3. Stupeň)

- má komplexné poznatky vo všetkých oblastiach hygieny a primárnej

prevencie,

- ovláda mechanizmy pôsobenia rôznych druhov faktorov životného prostredia na zdravie exponovaných populačných skupín,

2. Praktické schopnosti a zručnosti

- Absolvent je schopný samostatne vedecky bádať a pracovať a prinášať ďalšie riešenia v oblasti hygieny a hodnotenia dopadov na zdravotný stav populácie.

3. Doplnujúce vedomosti, schopnosti a zručnosti

Absolvent odboru hygiena si osvojí:

- schopnosť formulovať vedecké hypotézy, etické a spoločenské aspekty vedeckej práce,
- prezentáciu výsledkov vedeckej práce,
- schopnosť prepojenia vedecko-výskumných výsledkov a možných výstupov pre praktické využitie v preventívnej medicíne,
- schopnosť využiť získané výsledky pre vlastný rozvoj odboru, ako aj pre legislatívne orgány a štátnu správu.

Vymedzenie jadra znalostí (3. stupeň)

Nosné témy jadra znalostí študijného odboru (3. stupeň)

Nosné témy jadra znalostí 3. stupňa, t.j. PhD. stupňa vysokoškolského štúdia sú viazané na vedu o hygiene.

Jadro obsahuje len rámcové témy:

Študijná časť:

Teoretický základ: Životné podmienky a zdravie, metódy hodnotenia zdravotného stavu,

faktory životného prostredia (fyzikálne, chemické, biologické, psycho-sociálne) a ich vplyv na zdravie, hygiena životného prostredia, hygiena výživy, hygiena detí a mládeže, ochrana zdravia pri práci, pracovné lekárstvo, toxikológia, kvalita života a životný štýl, mentálna hygiena, ochrana zdravia pred ionizujúcim žiarením, primárna prevencia hromadne sa vyskytujúcich infekčných a neinfekčných ochorení, prevencia v jednotlivých medicínskych odboroch, preventívne programy,

Národný program podpory zdravia, Zdravie pre všetkých pre 21. storočie, CINDI, NEHAP, komunitné národné a medzinárodné programy.

Vedecká časť :

- Výskum aktuálneho vedeckého problému, spravidla v rámci grantových projektov alebo inštitucionálnych úloh v oblasti hodnotenia rizík a ochrany zdravia populačných skupín,
- Formulovanie vedeckých hypotéz, výber vhodných exponovaných a kontrolných skupín a vzoriek, výber vhodných zdravotných indikátorov a metód hodnotenia rizika,
- Etické a spoločenské aspekty vedeckej práce.
- Prezentácia výsledkov vedeckej práce,
- Aplikácia získaných výsledkov pre medicínsku prax, legislatívne orgány a štátnu správu.

(d) Zdôvodnenie potreby vzniku študijného odboru:

Hygiena skúma a analyzuje zákonitosti vplyvu životného prostredia na zdravotný stav exponovaných populačných skupín. Stanovuje zásady pre usmerňovanie zdravých životných a pracovných podmienok a legislatívu v tejto oblasti.

V súčasnosti a v budúcnosti bude nevyhnutná potreba odborníkov – profesionálov pre naplnenie cieľov tohto primárne preventívneho odboru, t.j. zlepšenia zdravia populácie.

(e) Príklady podobných študijných odborov v zahraničí:

Nemecko - Hygiene und Umweltmedizin, Otto-von-Guericke-Universität Magdeburg, Medizinische Fakultät, Hygiene - Universität Freiburg, Česká republika - Hygiene, preventivní lékařství a epidemiologie, Lékařská fakulta Masarykova univerzita Brno, UK - London School of Hygiene and Tropical Medicine, USA - Environmental Medicine - University of Rochester, Rakúsko - Hygiene - Karl-Franzens-Universität Graz; Umwelthygiene - Universität Wien, Švédsko - Environmental Medicine, Karolinska Institutet, Stockholm, Taliansko - Igiene - Facoltà di Medicina e Chirurgia, Università degli Studi di Torino; Igiene e Medicina Preventiva - Università degli Studi di Milano, Japonsko - Hygiene, Faculty of Medicine, Hiroshima.

(f) Vymedzenie príbuzných študijných odborov a rozdielov medzi nimi:

Verejné zdravotníctvo

Epidemiológia

Sociálne lekárstvo

Verejné zdravotníctvo je študijný odbor zaoberajúci sa ochranou a podporou zdravia v rôznych oblastiach spoločnosti a tvorbou teoretických zásad a podkladov pre štátnu zdravotnú politiku.

Epidemiológia skúma výskyt chorôb v populačných skupinách v mieste a čase v súvislosti s ich príčinami. Zaoberá sa zákonitostami epidemického procesu, teoretickými a praktickými otázkami ochrany obyvateľstva pred infekčnými a neinfekčnými chorobami.

Sociálne lekárstvo skúma sociálne a ekonomické faktory, ktoré determinujú kvalitu a úroveň zdravia ľudí a formy starostlivosti. Zaoberá sa princípmi organizácie a legislatívou v zdravotníctve.